

El Lluitador

Portantveu de la Federació A. S. O. de Banyoles

De tots els articles en son
responsables llurs autors

|| Preu: 15 cts.

| No es tornen els originals
Redacció: D. Pastora, 19

AVANT!

D'uns quants anys cap aquesta part, la lluita entre el capital i el treball s'ha intensificat de tal manera que arreu del món s'estalonen els esdeveniments.

La passada guerra fou l'accelerador d'aquesta marxa cap a l'emancipació que hem emprès els explotats i que no hi haurà qui posi traves prou potents per a frenar-la. Els milions d'homes caiguts en els camps de batalla, aquells munts de carn ametrallada, pobles enters arrassats, milers de famílies sense llar i en la més espantosa misèria posaren amb evidència davant les classes explotades, carn de canó, als veritables promotors d'aquell abominable i terrible monstre: la guerra. S'han acabat els heroïes de la pàtria, que no són altra cosa que interessos en perill i ofenses a les arques d'una casta que després d'esgotar-nos les energies en la guerra moral que ens té declarada, de la lluita pel sosteniment dels nostres cossos, voldria encara que anessim a deixar les vides per donar satisfacció a les ambicions, luxes i capricis,

El capital, aquest monstre que com el

drac llegendari es nodreix de carn humana, es troba ferit de mort per aquest cavaller invencible, que són les nostres organitzacions, aquesta unió compacta dels treballadors d'arreu del món que al redós d'una mateixa bandera li hem plantat cara i lluitarem fins que no aleni. Ja sabem que la lluita es costosa i que no la pagarem amb milions de pessetes com ells, sinó que la pagarem i ja l'estem pagant amb la nostra sang, amb la nostra vida. Alemanya, Austria, han estat últimament escenaris vivents de la gran lluita. Uns germans nostres defensant-se aferrissadament al carrer i amb l'arma al braç fins caure abatuts, —no vençuts— per aquestes organitzacions a sou de l'autocràcia capitalista. Ja pots pantejar, drac repugnant i verinós! Res no aturarà aquest allau que se't tira al damunt i que ha d'aniquilar-te.

La sang vessada pels nostres germans, martres de la causa, cau com pluja fertilitzant sobre nosaltres, donant-nos més braó i més força per a complir el nostre comès.

MULEY

L'ignorància

Aquesta és una de les grans plagues socials. Sense l'ignorància, què haurien de deixar explotar-se els obrers!

Si la classe social més nombrosa i útil a la societat fos intel·ligent i es donés compte del què val, tenint noció del què és el món, el què ha estat i el què serà no tindria aquesta indiferència que té ni voldria sofrir més dolors i privacions poguent evitar-los.

I aquest estat d'ignorància, és natural que beneficiï els patrons, Aquests sempre demanen obrers il·lustrats i al dir això, volen dir intel·ligents en l'ofici, perquè li donguin més rendiment.

L'obrer que medita i reflexiona sobre la seva sort, veu que no li convé el capitalisme, veu que ja mai li ha convingut, perquè es la causa de la seva explotació.

Hi havia un temps en que l'ignorància era general. Senyors i vassalls eren uns solemnes brètols. La ciència estava reclosa en els convents i la saviesa era una exclusiva dels frares i una petita minoria de mortals privilegiats.

Quan l'Església era poderosa de saber, no es va cuidar d'ensenyar al poble humil, que es reventaba per mantenir-la junt amb els seus vasalls, només cuidar-se del catecisme, oracions i pràctiques religioses, que l'embrutien mes.

Pobres visionaris, com els hi diuen els que miren el pervindre i vislumbren la societat futura, mes humana que la present fóren els primers preceptors del poble treballador, i per aixó foren perseguits i condemnats a mort. L'església, el tron i la noblesa, els tancàren al calabós i els portàren al patíbul.

No hi fa res. Les idees no moren, volen d'esperit a esperit transformar-la de generació a generació, hasta encarnar a la realitat i avui vivim millor que ahir gracies a les predicacions i ensenyaments dels màrtirs de la ciència.

Primer els reis i els nobles, després els rics i els adinerats; ells fóren els passats segles, els directors de la societat. Els llibres són ja antics. No obstant, l'ús d'ells per el poble son encara d'ahir.

Hasta que el poble no va cridar, demanant escoles, mestres i llibres, no se'l va ensenyar a llegir. Pels explotadors del nostre treball encara seriem analfabets. Creuen ells que les vagues son conseqüència de l'instrucció i fingint volguer-la, ens la donen amb un conta-gotes.

Degut aixó, es encara tan gran el número de obrers ignorants, que es presentan a servir a la classe capitalista, que amb el pretext d'anar mes bé, fan que la classe obrera es trobi en la mes espantosa miseria.

Guerra, doncs, a l'ignorància, aquest auxiliar tan poderós del capitalisme, gracies al qual la dona viu supeditada a la clerècia, i l'obrer al senyor, perquè li faci una recomanació que li faciliti treball. — X. X.

L'endemà de la vaga general

Per solidaridad amb els obrers de Madrid com a protesta dels acords pressos per la patronal, cert encarregat d'una fàbrica de mitges de seda d'aquesta localitat, va exigir a les treballadores 30 minuts d'accés si volien cobrar íntegre el mitg jornal del dia abans.

Estaba en el seu perfecte dret ja que la vaga va ésser a la tarda i a les tardes treballen cinc hores i als matins quatre.

Per referències sabem que dit individu es un reaccionari d'alló mes. De totes maneres, de segur sap tan bé com nosaltres, que la jornada oficial en territori de Catalunya, és de vuit hores.

Les que no estan assabentades són les treballadores, ja que en dita fàbrica sembla que per ara poden prescindir de l'organització sindical.

Quan un burgés disposa d'un personal aixís, pot manar i disposar de la manera que li plasqui. Li aprobariem que al millor dia els hi exigís deu hores de treball en lloc de nou com ne treballen.

Estem seguríssims que no hi hauria qui tingués dret a cap reclamació. — OI QUE NO

Avós, l'Amo.

Per més que no us reconec el dret de tal, de tal us tracto, ja ho veieu! Perquè l'amo, sinó de dret, de fet ho sou i disposeu de mi, malgrat el què em repugna. Amb vós m'hi obliga la maleïda de boca; aquesta boca que menja, que ha de menjar si 'vull viure i amb quina vaig venir al món, sense que hi trobéssim cuit ni crú, per a nosaltres. Tot era dels demés. i tant per vós, com engolir podíeu. Al vèure'm famolenc davant vostre, un jorn diguéreu: Bé podries afartar-te amb el què cau de la meua taula, si en canvi, tú... —Sí, home, si,— vaig contestar-vos, amb la mateixa maleïda boca; faré el que volgueu, com amb mí ho fan tots els nascuts i viscuts a càl pobre. Ja hi estàn tots, que vos sou l'amo. Demaneu... vuit? deu vint no vé d'aquí, mentre vingui un rosegó.

Podria l'adversitat del destí haver trucat a casa vostra en lloc de casa i haver-vos lliurat al món una mare com la meua i a mí una com la vostra i ben mudats els daus, vós el mosso i l'amo jo.

Pot ésser fóra jo en tal cas, molt més dolent que vós; més roï i malvat que vós; un mala ànima com tants n'hi ha i m'estaria bé que diguéssiu de mí tots els penjaments, que demanéssiu com jo demano, més sou i menys hores de jornal; que reclaméssiu del poder constituït unes lleis més justes, que us rebeléssiu contra tot afany de domini com jo em rebelo, que als meus egoïsmes corresponguéssiu amb tota mena de resistències i a tota violència meua fóra justificada tota violència vostra.

Amo jo i a cavall vostre, trobaríeu justificat el salt de moltó, amb el dret de pollinar-me, n'estic certíssim. Vós que tant parleu del Marxisme sense solta ni volta, el marxisme es una cosa com això, Consisteix en fer això: pollinar al cavaller. M'enteneu? Pollinar l'amo. Repeteixo l'amo per a què m'entengueu bé.

Això es el que vós fariéu certament i ho farien tots els amos com vós mateix si venien a ésser mossos com tants n'hi han vingut i no obstant us indigna, i us treu de pollaguera el pensar-vos només que hom té aquella intenció i per impedir-ho, si n'inventeu de murrialles!

Us hi trobeu tan bé a cavall de l'ase que, esgotades totes les traces per mantenir-vos-hi cava-

ller, i veient que ja no hi valen les asperonades al prim del ventre i que les fuetades i les mordasses l'han tornat masell i guitzaire al borriquet, que heu cregut poguer fer la vostra, fent-li moixaines de gitano, i en efecte, ploriquejant m'ho heu dit vós —l'amo—: Faré un esforç. Un esforç com ja fan els altres amos. Pensa—m'heu dit—pensa que ningú ven res; els negocis van molt malament, estem carregadíssims de mercaderia, es produeix massa, sobra de tot i es un dir t'ho a tú, qualsevol exposa més capital... No et sembla? Però ja t'ho he dit, que encara faré un esforç. Avençaré una mica més de mercaderia, com ho fan també els altres amos. Es que tots volem que visqueu, els mossos. Repartirem la feina de manera que tots pogueu fer mitja setmanada. Que tal? que et sembla?—m'heu dit vós l'amo—Encara n'hi haurà que diran que tenim mals sentiments, els amos. Estàs content?—m'heu dit altra volta.

—Vós direu... ja ho crec que estic content! Amb lo molt agraït, la pena que em feu vosaltres, els pobres amos.

Si no fos que també podria ésser, que al vostre ase l'heu posat a mitja racció per guarir-lo de «llueteria»—com vós dieu—què voleu que hi digui davant del gran desprendiment vostre que de bon antuvi m'havia semblat un petit i ben dissimulat «lock-out» per enflaquir i matar a pessics a aquest pobre ase. Si voleu que us sigui franc, vós, l'amo, m'he arribat a pensar que tot això que passa, no sigui una broma de mal gust que Sant Pancràs li ha jugat a la meua dona que sempre li està pregant «salut i feina» i que per intercessió seva me'n hagin arribat tres dies per setmana, de feina, amb tres més per esmerçar-los en dejunar en acció de gràcies pel miracle de revenir-vos bondadós, malgrat que amb tot i que fos per intervenció d'un sant, tot això també podria ésser causa de que a l'ase li agafés el «tiro» o l'haguéssin de portar al canyet al mig ensaig i condemnatvos per lo tant a anar a peu potser arrossegat cap el mateix canyet amb tots els bons minyons amos com vós, a podrir-vos-hi en mig de tant ase mort de fam per culpa de vostres males traces i amb perill de aixar-hi una peste que no deixi en vida ni un escarbat'

La pluja d'estrelles del dia 9 d'Octubre

Entorn aquest tema, el soci de l'Ateneu i membre de la «Sociedad Astronòmica», Sr. Ramón Mata donà la seva anunciada conferència. Davant un nombrós públic, el President de l'Ateneu presentà l'orador.

Amb paraula senzilla i clara, sense floreïgs oratoris ni tecnicismes incomprensibles per molts, començà fent una breu història retrospectiva, resumint el que digué en la seva primera conferència. Posà de relleu l'immensitat incontrolable de l'Univers i la mesquinesa insignificant del nostre món i del seu habitant: l'home. Assenyala les antiquades teories emprades anys enrera, i les novíssimes i més eficients dels «ions», «electrons» i «protons», i remarcà les enormes distàncies entre algunes estrelles i la terra, citant-ne algunes. Parlà de «Siri» dient que ja 3000 anys abans de J. C. els egipcis ja la preniën com a punt de partença per a la confecció de llurs calendaris. Donà també el Sr. Mata una definició del que és l'unitat lineal astronòmica o «any de llum».

A continuació, establí una relació entre els fenòmens astronòmics, que són conseqüència de lleis inmutables i el que pogüèrem presenciar el mes d'Octubre, posant de relleu les característiques del fenomen en els seus diversos aspectes, fent un panegíric de la saviesa de la Natura al dotar nos de la corassa que representen els quilòmetres d'atmosfera que ens envolten, doncs mercès a ella, no varem sofrir un vertader bombardeig, puig a pesar de no tenir aquells corpuscles molt pes ni volum, no deixarien, però d'ocasionar efectes desastrosos al entrar en contacte amb nosaltres a la velocitat de 19 km. per segon.

I, finalment, parlà de les òrbites que recorren alguns planetes, delectant a l'auditori amb les seves atinades observacions. Parlà de la òrbita seguida pel planeta J.-Z. anunciant la seva visita pel dia 21 de Setembre de 1946, remarcant la possibilitat d'una topada el dia en que la Terra i el J.-Z. es creuin en un punt de llurs trajectòries, advertint que, encara que possible, aquest accident es poc probable que succeïxi.

El públic seguí amb interès tot el curs del parlament, sortint-ne satisfet.

Felicitem coralment al Sr. Mata per l'èxit ob-

tingut animant-lo a seguir portant el seu esforç i la seva voluntat al servei de la Cultura i de l'enfortiment intel·lectual dels que tenen fam i set de saber.

ARGOS

La comèdia eterna

Conten que en temps de Carles V, fixaren a Roma una estampa que representava set persones. El «Papa» donava la ma a l'Emperador, al que sostenia un pagès amb aquest rètol: — Jo sostinc als dos. Al costat i hi havia un comerciant que deia: — Jo robo als tres. Al costat del «Papa» un abogad amb aquesta altra: — Jo els enganyo a tots quatre. Una mica mica mes avall, un metge deia: — Jo els mato a tots cinc. A sobre de tot, un clergue exclamava: Jo els absolc a tots sis.

Dijous Sant.

Jau el Crist. Estan endolats els murs de l'Església, però cremen en l'altar nombrosos ciris. Una multitud nombrosa ocupa el temple, els uns resant, altres, fent-ho veure, i els més, encuriosits per veure l'aspecte del temple en tal diada. Però ningú pensa en seguir els preceptes del que allí jau, els seus preceptes d'amor no han prevaescut mai en cap segle ni en cap poble. L'adoració de la veritat i la justícia no ha entrat encara en l'esperit de no pocs catòlics, que són prou hipòcrites per a fingir el que no senten...

"Remember"

No ens podem queixar. Setmana Santa a Sevilla. Casticisme ranci de la España negra. «Saetas» i «puñalaítas en er corasón». «Chatos» amb tapa i paralització del tràfec rodat. Què són les vagues, les pistoles i el descontent general, què importa tot això si els catòlics han pogut donar-se el gust de fer la processó i empestar l'aire de tuf de cera?

Però, recordeu, amics, que dijous va fer anys per aquests mateixos carrers de Sevilla, avui plens de llum, de cares boniques i de mantellines, passava una processó ben diferent, Una munió de dissortats que no havien comès altre crim que el de no creure amb les doctrines ni amb l'actuació que els predicaven els butxins de l'Església, anaven a morir cremats per heretges, condemnats pel Sant Tribunal de l'Inquisició que fundà aquell degenerat que avui en dia és Sant i que presidia el criminal i sàdic Torquemada. Això és el que hauríeu de recordar, vosaltres que prediqueu el perdó i mateu per plaer. Perquè no ho feu ara, covards? Recordem, recordem els crims comesos en nom d'Aquell que abans d'entregar l'ànima a son Pare prometé la glòria al bon lladre arrepenit... — A.

Els habers al clergat

Ens assabentem per la premsa, que el Parlament de la República està disposat a assignar al nostre clero, uns habers, que si mal no recordem pugen a uns setze millions de pessetes. Nosaltres com a republicans i com a socialistes, protestem de semblant arbitrarietat. Avui la majoria dels estats tenen ja resolt aquest afer, i també li tindria Espanya a no haver caigut la nostra República en mans de la reacció.

Nosaltres preguntem: Perquè es té de votar una llei anti-constitucional com es aquesta dels habers a la clerència?

Separada l'església de l'Estat, com es el clergue, no es res mes que un ciutadà com un altre, i no un funcionari de l'Estat com ara es preté.

No es vergonyós en el temps que estem atravessant que l'Estat subvencioní amb setze millions al clero, i no cuidi d'amillorar l'enorme problema del paro forçós. A Espanya hi falten moltes escoles, moltes carreteres, i moltes preses i pantans, i el Parlament s'entreté discutint amnisties per els monàrquics, habers al clergat i restabliment a la pena de mort.

Però també cal reconeixer, que el poble va reaccionant cada dia en contra del segón Parlament de la República, i avui ja està format per un immens sector nacional que acabarà, com molt bé va dir en Miquel Maura per ofegar aquest govern i al propi Parlament. — M. TITAN

Que queda del cristianisme?

Que predomina avui en el mon? No basten els tribunals per fallar els plets que entre si promouen els cristians, a vegades entre pares i fills, per el mes petit dels greuges, es porta els homes als tribunals o se'ls guarda rencor etern. No deia Crist als seus, que no acumulessin riqueses? No es possible, els deia, que serviu a Deu i al diner, perquè tindreu el cor on el tresor.

Avui el mes cristià, nomes el preocupa amontonar riqueses, sense lograr satisfer la

seva avarícia, encara que sigui a costa de la pobresa d'altres. L'afany d'enriquir-se es general i es sacrifica per aconseguir-lo: descans i honra.

Aont està el cristianisme? Va avorrrir Crist, l'hipocresia, i no volia que els seus propaguessin les seves caritats, ni preguessin en públic, ni que juressin. En canvi, ara se'ns exigeix a cada pas que jurem, es prega públicament i es fa ostentació i gala de lo poc que donen els rics, sobre lo molt que roban als pobres.

La moral cristiana no existeix, només existeix la superstició cristiana.

Si Crist tornés, trobaria altra volta el temple plé d'hipòcrites i de mercaders.

ESPARTACO

Alcaldía de Banyoles Edicte

Restaràn de manifest al públic, a la Secretaria de l'Ajuntament, pel termini de vuit dies, el Padró de l'arbitri sobre els inquilinats i el de l'impost i recàrrec sobre els casinos i círcols d'esbarjo, corresponents a l'actual any. Durant dit termini, podran els interessats formular davant de l'Ajuntament, les reclamacions i observacions que estimin pertinents.

Banyoles a 21 de Març de 1934.

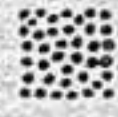
L'Alcalde

JAUME MASO

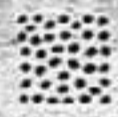
AGLANS

Mes de quatre trovaràn que en el present número hi falta quelcom que s'esperaban, amb sornaguera rialleta. Doncs no volem dir res i a saber a Salamanca! Ho guardarem dins del tinter, per parlar-ne

quant cel-lebrarem les noces d'argent d'aquest nostre quinzinari.

Dies enrera varem veurer a un dels grossos de Lliga Catalana, com en plé dia es dedicava a fer pràctiques de tir amb pistola. Debia preparar-se per sortir al carrer a protestar de la Llei de contractes de conreu, que com deien els prohoms del seu partit, es redactada en termes extremistes a que no encaminada a expropiar-los-hi la terra. Si fos per aixó d'aquesta llei ens hi trobareu a nosaltres per motiu invers, i creieu, aprenem també a fer de blanc, que amb lo groixut que sou serieu de molt bon tocar. En tot cas, feu vos una cuirasa de pell de bou estovada a l'aigüa del rec de Càn Hort.

S'està tramitant l'assumpte de les Indústries Coromina S. A. respecte als obrers acomiadats. Avui els afectats hauràn comparegut novament a la Delegació del Treball. Confiem amb aquesta i sobretot amb les autoritats que s'obtindrà un fall satisfactori.

Ja sabem que la llei s'estira i s'arronça mantes vegades a voluntat de qui l'interpreta i si fos cas que aquest fall fos al revés, ja sabem el camí a seguir per la «F. A. S. O.» De totes maneres per la rapidesa de

la solució dels conflictes socials, primera per les autoritats locals i segona pel delegat del treball d'aquesta comarca, ens valdrà per experiència, i al proper que es presenti ens el solucionarem nosaltres emprant totes les armes que tinguem al nostre abast i estem seguríssims que serà joc de poques taules.

Es diu..

...que la novella associació «Amics del Teatre està organitzant una grandiosa vetllada lírico-teatral, pel 14 d'Abril

...que hi ha expectació.

...que hi ha gran entusiasme per anar a acompanyar l'equip local a Barcelona.

...que amb la qüestió dels contractes de conreu els agraris hauran de recordar-se dels bons serveis de la seva «mascota».

...al llegir aquest número molts es quedaran amb un pam de nas.

...que a l'Ateneu hi ha gran entusiasme per a organitzar un cicle de conferències instructives i culturals.

...que uns quants ilusos esperen el feixisme amb els braços oberts per a poder matar jueus de vritat, com a Alemanya.

...que també ho esperen per a poder enviar els agraris als camps... de concentració

...que nosaltres ens en f... d'aquestes baladronades.

Es prega a tots els socis del Sindicat Agrari que tinguin conflicte pendent amb el propietari, que s'apressin a comunicar-ho a la Junta de dit Sindicat que aquest farà els tràmits per portar-lo a la Comissió Arbitral i solucionar-lo, fallant amb un 50 per 100 de rebaix fins a quant la llei de solució de conflictes derivats de conreu entri en vigor.

També els hi fem evident que disposem d'una partida de nitrats i adobs orgànics de molt bona qualitat i a preus baratíssims. Els que en desitjin poden acudir a la Junta, ja que la posem a la seva disposició, fins que s'hagi esgotat.